

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Werken met groepsplannen in groep 1 en 2

Enschede, januari 2011
Yvonne Leenders & Mariët Förrer

Leesverbeterplan Enschede 2007 - 2010

PROJECTBUREAU KWALITEIT (PKI)

steunpunt onderwijszorg

Gemeente Enschede

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

2 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

2010 - 2011 Groep 1 en 2 : twee scholingsbijeenkomsten
september

Praktische aanwijzingen om doelgericht en planmatig te werken aan taalontwikkeling in groep 1 en 2.

- Doelen voor groep 1 en 2
- Leerlijnen en inhoudelijke accenten (*wat*)
- Instructie en effectieve werkwijzen (*hoe*)
- Differentiatie (*hoe*)
- Volgen van de ontwikkeling van kinderen (*hoe*)

3 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

2010 - 2011 Groep 1 en 2 : twee scholingsbijeenkomsten
januari > doel van de middag

- Het is helder hoe groepsplannen in groep 1 en 2 passen in het kader van het leesverbetertraject Enschede
- Inzicht in aspecten die belangrijk zijn bij het maken van een groepsplan
- Instructie en oefening m.b.t. het maken van een groepsplan fonemisch bewustzijn en letterkennis
- Leren van collega's

4 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Programma

- Opening
- Praktijkvoorbeeld
- Werken met groepsplannen:
  - voordoen - samendoen -zelf doen
- Uitwisseling in groepen: leren van elkaar
- Vragen uit de hoge hoed
- Afronding van de dag

5 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Stel een vraag

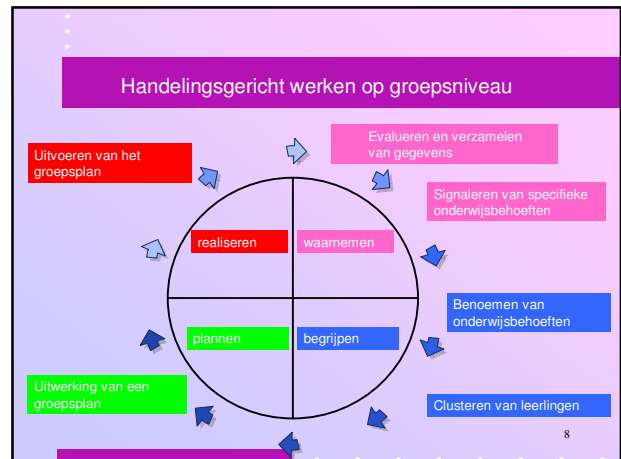
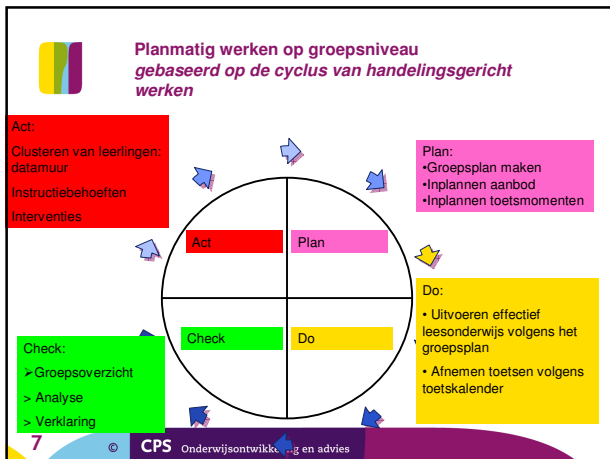

Vragen die in de in de loop van de middag bij u opkomen kunt u noteren op een wit kaartje.

Gooi het kaartje in de hoed.

Aan het eind van de middag (of daarna) komen we erop terug.

6 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Cyclisch werken met documenten

Gegevens verzamelen	groepsoverzicht
Benoemen van de onderwijsbehoeften van leerlingen	groepsoverzicht
Clusteren van leerlingen	datamuur
Beschrijven van specifieke aanpak voor de verschillende groepen kinderen	groepsplan

9 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Groepsoverzicht

Kolom 1: Naam leerlingen
 Kolom 2: Toetsgegevens
 Kolom 3: Beginnende geletterdheid > Letterkennis
 Kolom 4: Beginnende geletterdheid > Fonemisch bewustzijn
 Kolom 5: Mondelinge taalvaardigheid
 Kolom 6: Woordenschatontwikkeling
 Kolom 7: Observatiegegevens/ Gesprekken
 Kolom 8: Didactische onderwijsbehoeften
 Kolom 9: Pedagogische onderwijsbehoeften

10 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

- ### Groepsoverzicht
- Geeft inzicht in de gegevens die ten grondslag liggen aan het groepsplan.
  - Maakt duidelijk wat de onderwijsbehoeften van leerlingen zijn:
    - Wat kan dit kind in de komende periode bereiken?
    - Wat is ervoor nodig om dit te bereiken?
  - Zorgt ervoor dat individuele bijzonderheden van leerlingen in beeld zijn en blijven.
- 11 © CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Handreiking groepsplan voorbereidend lezen Datamuur groep 1 en 2

	Instructie onafhankelijk	Instructie gevoelig	Instructie-afhankelijk
Toets-gegevens			
Observatie-Gegevens			
Gesprekjes			

Datamuur

- Hulpmiddel om leerlingen met vergelijkbare instructiebehoefte te clusteren
- Drie subgroepen:
  - instructieafhankelijk
  - instructiegevoelig
  - Instructieonafhankelijk
- Tussenstap tussen groepsoverzicht en groepsplan

13

© CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Format groepsplan groep 1 en 2

Groep namen	Wat wil ik bereiken?	Wat bied ik aan om dit doel te bereiken?	Wat doe ik?	Hoeveel tijd? Zelfstandig of met de leerkracht?	Hoe volg ik de ontwikkeling van de lln?
	DOEL	INHOUD	AANPAK METHODIEK	ORGANISATIE	MONITORING
Basis					
Zwakke taal-ontwikkeling					
Sterke Taal-ontwikkeling					

Groepsplan

- Beschrijving van het onderwijsaanbod in een bepaalde periode:
  - Wat is het doel?
  - Welke leerstof/activiteiten bied ik aan om dat doel te bereiken?
  - Wat moet ik als leerkracht doen? Welke interventies pleeg ik?
  - Hoeveel tijd besteed ik daaraan?
  - Hoe ga ik na of het doel aan het eind van de periode bereikt is?
- Drie subgroepen: maakt differentiatie zichtbaar
- Alle leerlingen doen mee met het groepsplan

15

© CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Groepsplan - rubrieken

- Subgroepen/namen
  - Basisgroep
  - Leerlingen die meer begeleiding nodig hebben
  - Leerlingen die meer uitdaging nodig hebben
- Wat wil ik bereiken? (Doel)
- Interventies (Wat)
  - Beredeneerd aanbod, activiteiten, leeromgeving
- Aanpak/methodiek (Hoe)
  - Organisatie: grote kring, kleine groep, spelwerkles
- Monitoring/Evaluatie
  - Toetsen, observaties, gesprekken (+ momenten)
  - Effect van de interventies

16

© CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Aandachtspunten van de inspectie m.b.t. groepsplannen

- Onderliggende diagnose, analyse en verklaring, m.n. van de zwakke leerlingen
- Verantwoording van de verdeling van de leerlingen over de subgroepen
- Duidelijke doelen vermelden: Wat wil je ermee bereiken? Wanneer is het plan met succes uitgevoerd?
- In de aanpak van de verschillende groepen moet differentiatie duidelijk zichtbaar worden
- Aan het groepsplan moet je kunnen zien wat er in de groep gebeurt
- Het groepsplan is leidend voor wat er in de groep gebeurt
- Aandacht voor de evaluatie van het groepsplan: Wat is het effect van het groepsplan? Zijn de kritische succesfactoren bereikt?
- Relatie met de zorgstructuur in de school

17

© CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Mariët Förrer
 CPS Onderwijsontwikkeling en advies
m.forrer@cps.nl
 Yvonne Leenders
info@yvonneleenders.nl

18

© CPS Onderwijsontwikkeling en advies

CPS Blijvend resultaat

We adviseren, trainen, organiseren conferenties,
publiceren en doen onderzoek.
Zo stimuleren we scholen om hun ambities te realiseren.
Met blijvend resultaat.

© CPS Onderwijsontwikkeling en advies

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

www.cps.nl

CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Plotterweg 30 T [033] 453 43 43
3821 BB Amersfoort F [033] 453 43 53
Postbus 1592 E cps@cps.nl
3800 BN Amersfoort www.cps.nl